

ИНФОРМАЦИЯ
БЛАГОСЪСТОЯНИЕ НА ЖИВОТНИТЕ:
ТРЕТОТО ЗАСЕДАНИЕ НА ПЛАТФОРМАТА НА ЕС, НА
21.06.2018 г.

На 21.06.2018 г. беше проведена третата среща на Платформата на ЕС за благосъстояние на животните. Стартирала през юни 2017 г., платформата вече се превърна в основен форум за обмен на информация и добри практики за всички държави-членки и различни заинтересовани страни в цяла Европа. През изминалата година участието на членовете на платформата подпомогна Комисията в нейната цел за подобряване на благосъстоянието на животните чрез по-добро прилагане на правилата на ЕС, разработване на доброволни ангажименти и насърчаване на стандартите на ЕС за хуманно отношение към животните на световно равнище.

Дневният ред на третото заседание на Платформата включваше представяне на работата на:

- **подгрупата по транспорта на животни и**
- представяне на обхвата и мандата на **втора подгрупа за хуманното отношение към свинете,**
- задълбочена дискусия относно хуманното отношение в **рибните стопанства** по Доклада на Комисията към Европейския парламент и Съвета: материалът е на сайта на ЦОРХВ: http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=598
- представяне на доклада на Комисията относно **въздействието на международните дейности, свързани с хуманното отношение към животните** - http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=396;
- Комисията представи също така **проект за план за координиран контрол на ЕС относно онлайн продажбата на котки и кучета** - http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=693;

Александра Митева, Българско председателство на Съвета на Европейския съюз - Дейности на българското председателство по въпросите на хуманното отношение към животните

Г-жа Митева представи дейността на българското председателство по въпросите на хуманното отношение към животните, включени в дневния ред на Съвета, както и някои други въпроси, свързани с хуманното отношение към животните, които са от значение на национално ниво. Като основен приоритет тя очерта прилагането на

Регламент (ЕО) № 1/2005 на Съвета, особено по отношение на износа по шосе на живи животни в страните от Близкия изток. Загрижеността, която все още остава неразрешена, е свързана с превишаването на времето за пътуване, транспорта при екстремни летни температури и планирането на извънредни ситуации. В резултат на последните данни от инспекциите в изходната точка на ЕС до Турция степента на съответствие с европейското законодателство се подобри. През април 2018 г. българското председателство проведе конференция по въпросите на хуманното отношение към животните по време на транспорта в София, насочена към компетентните органи на държавите-членки на ЕС (главни ветеринарни служители, национални центрове за контакт по транспорта и други експерти). Конференцията приключи чрез представяне на препоръки за операторите, държавите-членки и Европейската комисия. В допълнение към транспорта ***България определи като приоритетни на национално ниво благосъстоянието на свинете и незаконното движение / търговия на домашни любимци.***

Представяне на резултатите от първото заседание на подгрупата по транспорт

Първото заседание на подгрупата се проведе на 16 май 2018 г. Комисията напомни на членовете, че е важно да се назначат представители с необходимото ниво на техническа експертиза в областта на превоза на животни, за да могат да участват в работата на подгрупата. Подгрупата се състои от 20 членове, работещи в три групи в следните области: екстремни температури / метеорологични условия, износ на говеда и транспортиране на неотбити животни. В

рамките на всяка от подгрупите се планират или се разработват редица материали. По отношение на транспорт при екстремни температури се планира да се разработят общ документ, документ за решения при различни сценарии и информационни листовки, както и стратегия за тяхното разпространение. Що се отнася до износа на говеда, подгрупата ще работи по изготвянето на препоръки за цялостно планиране, списък на изискванията за внос и евентуален списък на местата за почивка в трети страни, както и необходимостта от идентифициране на всички участници в транспорта. И накрая, по отношение на транспортирането на неотбити животни, бъдещата работа ще се съсредоточи върху: продължителен глад, топлинен комфорт и здравословното състояние на телетата преди транспортиране. Следващата среща е насрочена за 17 октомври 2018 г.

Витянис Андриукайтис (Vytenis Andriukaitis), Европейски комисар по здравеопазването и безопасността на храните - реч

Комисарят съобщи, че ще бъде създадена втора подгрупа, съсредоточена върху **благосъстоянието на свинете**. Като изтъква, че купирането на опашките на свинете все още е широко разпространено в ЕС и много свине са лишени от материали за манипулация, той напомни на хората и всички действия на Комисията за подобряване на прилагането на Директивата за защита на свинете¹ (препоръки, одити, учебни посещения, материали) и призова за колективно усилие от всички заинтересовани страни.

След това комисарят обръща внимание на **хуманното отношение към рибата в стопанства**, като напомня на хората, че през миналата година **Комисията публикува проучване относно транспортирането и убиването на риба, отглеждана в стопанства**², и прие доклад относно възможността за въвеждане на определени изисквания по отношение на защитата на рибата по време на умъртвяване. Освен това беше приветствано и назначаването на **първия Референтен център на ЕС за хуманно отношение към животните**. Освен това комисарят съобщи, че всички действия по Стратегията на ЕС за хуманно отношение към животните са завършени.

От ноември 2017 г. Комисията прие три доклада:

- за умъртвяването на риба, отглеждана в стопанства,
- за благосъстоянието на бройлерите и
- за въздействието на международните дейности на ЕС по отношение на хуманното отношение към животните. Последното показва, че хуманното отношение към животните не създава конкурентно неблагоприятно положение за стопанските субекти в Европа.

Комисарят представи и образователния материал, издаден от Комисията, относно най-добрите практики по време на умъртвяване. Освен това той привлече вниманието на всички към развитието на цифровата платформа и благодари на членовете на платформата за техните усилия и ангажираност.

Размяна на мнения

Членовете на платформата поздравиха Комисията за постигнатите резултати и за изпълнението на Стратегията на ЕС за хуманно отношение към животните. Някои (по-специално EuroFAWC, Дания, FVE, CIWF, COPA-COGECA) поискаха да се обсъди допълнително хуманното отношение към животните и да се започне нова стратегия и по-добро прилагане на съществуващите разпоредби. Vier Pfofen също призова Комисията да предприеме действия по този въпрос, като приеме нови закони.

Комисарят отговори, като припомни, че изпълнението се извършва предимно от държавите-членки и че за момента не са необходими нови закони - вместо това е време за оценка и прилагане на съществуващото законодателство. Той също така подчерта важността на образователните дейности и сътрудничеството между заинтересованите страни.

**Денис Симонин (Simonin), ръководител на сектор „Благосъстояние на животните“, отдел SANTE G2 „Здраве и благосъстояние на животните“ -
Представяне на информационната платформа от Комисията**

¹ Директива 2008/120/ЕО на Съвета от 18 декември 2008 година относно определяне на минималните стандарти за защита на свинете (OJ L 47, 18.2.2009, р. 5–13)

² Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно възможността за въвеждане на определени изисквания по отношение на защитата на рибите по време на умъртвяване (текст от значение за ЕИП) COM/2018/087 final - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=COM%3A2018%3A87%3AFIN>

Г-н Симонин представи новия цифров инструмент на Платформата на ЕС за хуманно отношение към животните, целящ да засили диалога и обмена на информация между членовете. Състои се от онлайн съвместен инструмент с ограничен достъп до неговите членове. Цифровият инструмент ще бъде модерирани от Комисията, но съдържанието ще бъде отговорност на потребителите. Обхватът му ще бъде различен от този на уебсайта на Платформата на ЕС за хуманно отношение към животните. Agora, подгрупите (по мандат на Комисията) и тематичните мрежи ще бъдат основните онлайн работни области. Бяха обяснени функциите и възможностите.

Въпроси и отговори

Някои членове (UECBV³ и COGECA⁴) поздравиха Комисията за тази инициатива. HSI⁵ повдигна въпроса, че членовете на Платформата не винаги разполагат със специфично ноу-хау по технически и научни въпроси, така че беше попитано колко представители на всеки член на Платформата могат да имат достъп до цифровия инструмент. Председателят отговори, че само един потребител на член на платформа има право на достъп до инструмента.

Европейската асоциация за защита на околната среда (EFA) и Световната защита на животните (World Animal Protection) поискаха допълнителни работни области по инструмента, посветени специално на доброволческите инициативи. Г-н Симонин отговори, че тематичните мрежи биха могли да бъдат подходящи за тази цел.

Испания посочи, че е необходимо да се спестят и да се споделят документи и други продукти за разпространение, издадени по повод ограничени срещи и семинари. Цялото това съдържание трябва да се управлява правилно, като се сортира какво е подходящо и какво не. Също така би било полезно тази информация да бъде разпространена сред широката аудитория, като се осигури подходяща библиотека за знанията за благосъстояние и защита на животните, която се намира на уебсайта на ЕС за хуманно отношение към животните.

Бент Бергерсен (Bergersen), старши съветник, Норвежки орган за безопасност на храните, Централно управление - перспектива на държавата: Норвегия

Г-жа Бергерсен представи темата за **благосъстоянието на отглежданата риба** от перспективата на Норвегия. -

Тъй като рибовъдството представлява основната система за производство на животни в страната и пазар с висока стойност, Норвегия счита, че благосъстоянието на всички индивиди е важно.

От 1974 г. насам Законът за хуманно отношение към животните се прилага за рибата. Въведени са нови регламенти в отговор на дебатите за рибите от 90-те години и бързото развитие на рибното производство.

³ European Livestock and Meat Trading Union - Съюз в Европа за търговия с животни и месо
<http://www.uecbv.eu/cgi?lg=en&pag=1914&rec=0&frm=0>

⁴ COPA: European agricultural union - General Confederation of Agricultural Cooperatives in the European Union - Европейски селскостопански съюз - Обща конфедерация на земеделските кооперации в Европейския съюз <https://copa-cogeca.eu/CogecaHistory.aspx>

⁵ Humane Society International е една от глобалните организации за защита на животните, които работят за подпомагане на всички животни - включително животни в лаборатории, животни в стопанства, домашни любимци и диви животни - <http://www.hsi.org/>

Между 2005 г. и 2008 г. бяха публикувани Правила за благосъстояние на рибата за всички производствени цикли: отглеждане на риба в стопанства, клане, транспортиране и одобрение на аквакултури. За да се осигури тяхното разбиране и прилагане, бяха създадени програми за обучение за инспектори и работници с практически и теоретични курсове за качество на водата, хранене, зашеметяване или манипулации, клане и зашеметяване.

Тя повдигна въпроса за **въшките по съомгата**, общ паразит, който може да зарази милиони риби в Норвегия. Тази въшка може да причини проблеми, свързани с благосъстоянието и здравето на животните, като например намаляването на апетита на рибата, и стана по-трудно да се изкорени поради проблеми с резистентността към лекарства. Третирането на топлата вода или по-чистата риба може да се използва като решение, но високата им смъртност повдига нови проблеми, свързани с благосъстоянието. Норвегия се фокусира върху нея през тази година и установи нови протоколи и инспекции на люпилните / фермите. Г-жа Бергерсен завърши, като говори за бързите промени и технологичното развитие на рибното стопанство, довело до внедряването на нови методи. Производителите са задължени да ги изпитат и да докажат безопасността за благосъстоянието на рибите, в противен случай те могат да бъдат изправени пред финансови или юридически санкции, като например отнемане на лиценза им.

Дъг Уейли (Waley), водещ Програмата за благосъстояние на риба, Еврогрупа за животните – Гледната точка на организациите за защита на животните относно рибата в стопанства: Еврогрупата за животните

Г-н Уейли заяви, че учените са доказали, че рибите са чувствителни и споделят прилики с хора като хормонален стрес, реакции на болкоуспокояващи или откриване на болка. Тъй като те са държани в плен, тяхното благосъстояние трябва да бъде взето под внимание. Г-н Уейли представи общественото мнение относно благосъстоянието на рибите чрез проучване, за което отговориха хиляди европейски граждани от 9 държави-членки. Повечето от тях смятат, че рибата може да изпитва болка и е чувствително същество, признават също така факторите, свързани с благосъстоянието на рибата и неговото значение. Той сподели съществени познания за транспорта, здравето и боравенето с риба и как стресът, с който рибата следва да се справя, или липсата на медикаменти може да повлияе на нейното благосъстояние. Елементи като зашеметяване и намаляване на стреса преди смъртта подобряват качеството на храната и правят обработката по-ефективна. Той представи основните заключения на доклада на Комисията относно хуманното отношение към рибата отглеждана в стопанства и подчерта, че стандартите на ОЕ за клане на риба не се прилагат в повечето сектори на европейската аквакултура. Асфиксията (задушаването) на рибите в лед продължава да се използва и дори се препоръчва от някои държави-членки като Испания. Докладът също така показва, че подобряването на техниките за клане нямат отрицателно финансово въздействие. Те или водят до финансови спестявания, или до малки увеличения на производствените разходи.

Г-н Уейли завърши с правната рамка на ЕС, настоящите възможности на производството и разбирането на хората за „устойчиво“. ЕС следва да разработи насоки на ЕС, които да помогнат на операторите и компетентните органи да прилагат правилника за клане, да осигурят необходимото обучение на персонала, но също така да създадат насоки за транспорта, за да предоставят на операторите липсващи части от

транспортните разпоредби. Има още изследвания, които трябва да се направят по отношение на нуждите на видовете, за да се установят специфични за видовете показатели за благосъстоянието. От друга страна, гражданите все повече осъзнават важноста на благосъстоянието на рибата и устойчивите параметри на рибната верига.

Ana Ramirez Vela, ръководител на звено SANTE F2 „Животни“ - Представяне на обхвата и мандата на подгрупата за благосъстояние на свинете

Подгрупата ще подпомага Платформата в областите, обхванати от Директивата за защита на свинете. Основната цел е да намали риска от хапане на опашките чрез предоставяне на информация, препоръки и предложения за добри и работещи практики. Транспортирането и клането не са в обхвата на тази подгрупа. Нейните приоритети ще бъдат идентифициране на инструменти и средства за прилагане, политически индикатори, технически иновации, трансфер на знания към заинтересованите страни. Подгрупата ще бъде съставена от 8 места - за държави-членки, държави от ЕИП и международни организации; 6 - за бизнес и професионални организации; 3 - за НПО; 3 за независими експерти. Г-жа Ramirez Vela поиска от членовете на Платформата да назначат технически експерти, които да представляват организациите си в рамките на подгрупата, особено по отношение на проблема с хапането на опашките. Първото заседание на подгрупата ще се проведе на 26 ноември 2018 г. в Grange, Ирландия.

Много членове на Платформата (по-специално Австрия, Германия, Холандия, Европейската мрежа за месо, AnimalHealth Europe и Еврогрупата за животни) поискаха от Комисията да включи в мандата на подгрупата за свине действия за спиране на необходимостта от хирургическа кастрация на прасенца. Г-жа Ramirez Vela припомни, че кастрацията на прасета е извън обхвата на подгрупата, тъй като това не е въпрос на правоприлагане (кастрацията е разрешена от правото на ЕС). Еврогрупата за животните отговори, че предвид широкото съгласие на членовете на Платформата по този въпрос, Комисията следва да преразгледа своята позиция. Председателят потвърди позицията на Комисията и информира членовете за текущия пилотен проект за кастрацията на свине⁶ и прикани заинтересованите членове да инициират доброволна инициатива.

И накрая, Световната банка представи своите дейности по въпросите на хуманното отношение към животните на международно равнище, особено в по-слабо развитите страни. Тя има за цел да насърчава добрите практики и трансфера на знания чрез сътрудничество с университетите и ФАО.

Словения - Зашеметяване при ритуално клане в Словения

Словения представи национален правен случай относно забраната за клане на животни без зашеметяване. През 2013 г. изменението на Закона за защита на животните забранява клането на животни без зашеметяване, дори и в случай на ритуално клане. Мюсюлманските асоциации оспорват това решение, което би ограничило свободата на религията. След четиригодишни дебати, словенският конституционен съд реши, че свободата на религията може да бъде ограничена от друго конституционно право. Тъй като защитата на животните срещу жестокост е съставна част на обществения морал в Словенската Конституция и че моралът е една от причините, поради които свободата да се изповядва религия може да бъде ограничена в

⁶ Алтернативи на кастрацията на свинете:

https://ec.europa.eu/food/animals/welfare/practice/farm/pigs/castration_alternatives_en

Европейската конвенция за правата на човека, член 9, забраната не се счита за противоконституционна.

Размяна на мнения

CIWF⁷ поздрави Словения и се надява, че другите държави-членки ще последват този пример. Еврогрупата за животните също поздрави Словения за този резултат и мерките, предприети от Белгия относно религиозното клане. Еврогрупата за животните добави, че с оглед на увеличаването на износа на месо от животни, които са заклани без зашеметяване извън ЕС, следва да е интересно държавите-членки да вземат под внимание тези събития и че това може да бъде и нещо, което да бъде обсъдено от Платформата.

Д-р Бирте Броберг (Broberg), старши ветеринарен лекар, Датска ветеринарна и хранителна администрация - Отговорна собственост и грижа за еднокопитните: резултати от собствената инициатива на членовете на Платформата

Д-р Броберг представи собствената инициатива на членовете на Платформата относно конете (започната след втората среща на Платформата). Тя напомни за възможността да се създават неформални инициативи и да се споделят резултати с членовете на Платформата. Тя обясни избора на членовете и разясни състава на тази инициатива (държави-членки, бизнес и професионални организации, неправителствени организации, независими експерти). Те работят по изменение на документа за обсъждане **„Ръководство за добри практики за благосъстояние на конете при отглеждане, грижи, обучение/тренировки и използване“** и за продължаване на резолюцията на Европейския парламент относно отговорната собственост и грижа за еднокопитните. Те ще създадат две препоръчителни ръководства поради биологични различия, един за коне и един за магарета, мулета и катъри. Те не са предназначени да заменят ръководства или законодателство, а ще предоставят препоръки за области, в които няма специфично законодателство на ЕС. Наръчниците ще представят биологичните характеристики на еднокопитните животни, така че собствениците да могат да подобрят знанията си, особено по отношение на поведението на животните. Те ще бъдат приложими и независимо от целите и направленията, в които се използват тези животни. Г-жа Броберг очаква да види нови възможности за предаване и превод на ръководствата, след като приключи, както и възможностите на ИТ платформата за тяхната работа. Създаването на информационни листовки също се разглежда като възможност.

Следващата среща на Платформата е насрочена за 19 ноември 2018 г.

Срещата беше предавана онлайн <https://webcast.ec.europa.eu/inaugural-meeting-of-the-platform-on-animal-welfare> (here) и [on EbS](#) (от 9.30 CET). Програмата е достъпна тук: [agenda](#).

Източници:

1. Трето заседание на платформата на ЕС, на 21.06.2018 г. - https://ec.europa.eu/food/animals/welfare/eu-platform-animal-welfare/meetings_en
2. Report from the Commission to the European parliament and the Council on the possibility of introducing certain requirements regarding the protection of fish at the time of killing (Brussels, 6.3.2018 COM(2018) 87 final) - Доклад на Комисията до Европейския парламент и до Съвета относно възможността за въвеждане на определени изисквания по отношение на защитата на рибата по време на

⁷ Compassion in World Farming - <https://www.ciwf.org.uk/>

умъртвяване -

https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/aw_platform_20180621_pres07.pdf

3. Резюме на Доклада на Комисията за Благосъстояние на рибата, отглеждана в стопанства: Общи практики по време на транспортиране и при клане - Welfare of farmed fish: Common practices during transport and at slaughter - Executive Summary - https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/aw_platform_20180621_pres06.pdf

4. Видеозапис от срещата онлайн: <https://webcast.ec.europa.eu/inaugural-meeting-of-the-platform-on-animal-welfare> (here) и [on EbS](#) (от 9.30 CET). Програмата е достъпна тук: [agenda](#).

ИЗГОТВИЛ:

д-р Мадлен Василева,

главен експерт

в дирекция ОРХВ

10.10.2018 г.